

**युवा लक्ष्य बहुउद्देशिय सेवाभावी संस्था,
अंबाजोगार्ड, जिल्हा- बीड.**

प्रस्तावना :-

युवा लक्ष्य बहुउद्देशिय सेवाभावी संस्थेची स्थापना. दि.६/०८/२०१६ रोजी करण्यात आली. भारत देश हा खंडप्राय देश आहे. आपल्या या देशात अनेक विविधता दिसून येतात. तसेच आपला देश विविध जाती, धर्म, पंथ व संस्कृतीने नटलेला दिसतो. या देशात श्रीमंत व गरीब अशी दरी दिसेल. अशा श्रीमंत व गरीब अशा प्रचंड दरीमुळे अनेक प्रश्न मोठ्या प्रमाणात निर्माण होतात. या साठी सर्व सामान्याचे प्रश्न घेउन विविध क्षेत्रात काम करण्याचे संस्थेने ठरविले आहे. लोकांचे प्रश्न हे न संपणारे असतात. म्हणुनच सामाजिक संस्था निर्माण होतात. व काही विचारांनी झापाटलेले तरुण लोकांचे प्रश्न हाती घेउन काम करीत असतात. त्याच पृष्ठदतीने आम्ही सर्व संस्थेचे अध्यक्ष, सचिव, सदस्य मिळून काम करण्याचे ठरविले आहे. म्हणुन सामाजिक प्रश्न हाती घेवून तसेच लोकांचे जीवनमान उंचविण्यासाठी संस्था काम करत आहे. या साठी संस्थेची स्थापना करण्यात आली आहे.

तसेच लोकांच्या अनेक प्रश्नावर काम करत आहोत. त्यामध्ये अल्पभूधारक शेतकरी यांना रोजगार, शेतीसाठी पाणी, जलसंधारण, पाणलोट, या विषयावर काम करणे, शेतकर्यांना नवनविन तंत्रज्ञानाची माहिती देणे या विषयावर काम करत आहे. शेतकरी तसेच सर्व जनतेला विजेची गरज असते. विजेचा तुटवडा जाणवत असल्यामुळे, वीज बील गरीबांना न परवडणारे झाल्यामुळे सौर उर्जे बाबत माहिती देणे. व लोकांमध्ये जनजागृती करणे. उदा. पारंपारीक उर्जा स्त्रोतांचे जतन करणे.

तसेच महिलांचे सबलीकरण संघटन बांधणे, त्यांना बचतगटांच्या माध्यमातून व्यवसाय प्रशिक्षण देणे. महिला व बालक यांच्या आरोग्याची काळजी घेणे, व जनजागृती करणे. तसेच आरोग्याची काळजी घेणे, शिक्षणावर भर देणे, त्यासाठी अंगणवाडी, बालवाडी स्थापन करणे.

आरोग्याविषयीची लोकांमध्ये जनजागृती करणे. रक्तदान शिबिराच्या माध्यमातून लोकांना जागृत करून रक्तदान करण्यास प्रोत्साहित करणे व ज्यावेळेस रक्ताचा तुटवडा जाणवेल त्यावेळेस रक्तदान शिबीर घेवून शासकिय रक्त पेढीस रक्त पूरविणे.

शेतकरी बांधवांना शेतीसाठी पिकाला पाणी देण्यासाठी नेहमीच विजेचा वापर करावा लागतो. पंरतु शेतीसाठी वीजपुरवठा व्यवस्थित होत नाही. सतत वीजेचा लपंडाव होत असतो. रात्री बेरात्री वीजपुरवठा होत असल्यामुळे शेतकर्यानां शेतीला पाणी देताना वन्यप्राण्यापासुन धोका असतो. त्यांचा जीव जाण्याची शक्यता असते. म्हणून शेतकर्यांना कृषी पंपासाठी सौर उर्जेच्या वापर करणे, सौर उर्जा वापरणे विषयी माहिती देणे.

आजकाल समाजात खुप अंधश्रेधदा बोकाळली आहे. ती कमी करून व लोकांचा वैज्ञानिक दृष्टीकोन वाढविणे. अंधश्रेधेपोटी होणारे खर्च, नवस फेडणे, कॉबडे, बकर्यांचा बळी देणे. ऋण काढून सण करण्याची पृष्ठदत थांबविण्या साठी प्रयत्न करणे.

या आधुनिक काळात तरुणामध्ये व्यसनाधिनतेचे प्रमाण खुप वाढले आहे. त्यासाठी आम्ही व्यसनमुक्ती करण्याबाबत शिबीर घेणे व शिबीराच्या माध्यमातून त्यांना व्यसनापासुन मुक्त करण्याचा

प्रयत्न करत आहोत.

आपल्या देशात गावोगावी शहरो शहरी सुशिक्षित बेरोजगारांचे प्रमाण खुप वाढले आहे. यामुळे या सुशिक्षीत, बेरोजगार, यूवक व यूवतीना नौकरीच्या मागे न लागता व्यवसायासाठी आमच्या संस्थेकडून रोजगार प्रशिक्षण देण्याचा कार्यक्रम व व्यवसाय मार्गदर्शन करत आहोत.

युवक युवतींमध्ये खेळांची गोडी निर्माण करणे व त्यांच्या शारीरिक मजबूतीकडे लक्ष देणे व त्यांच्या साठी क्रिडा मंडळे स्थापन करण्यांचे लक्ष निश्चीत केले आहे. जगात पर्यावरण बदलामुळे अनेक आपत्तींना तोंड दयावे लागत आहे. यामुळे लोकांमध्ये पर्यावरणाविषयी जनजागृती केली करणे व संत तुकाराम महाराजांच्या 'वृक्षवळी' आम्हा सोयरी वनचरे 'या उक्तीप्रमाणे लोकांना वृक्ष कसे मित्र असतात. या विषयी लोकांमध्ये जनजागृती करण्याचे काम संस्था करत आहे.

ढासळत्या पर्यावरणामुळे जग अनेक संकटाना सामोरे जात आहे, त्याचा परिणाम प्राणीमात्रावर मोठ्याप्रमाणात होत आहे तसेच लोकांनाही याचा फटका बसत आहे. यांच्यावर मोठ्याप्रमाणावर, भूकंप, महापूर, वादळे, दुष्काळ, यासारख्या अपत्ती येत आहे. या आपत्ती काळात जनतेला धान्य, कपडे, संसार उपयोगी वस्तुंची मदत संस्थेमार्फत करण्यात येते. असे अनेक प्रश्न घेऊन संस्था काम करत आहे.

तसेच महापुरुषांचा आदर्श डोळ्यासमोर नेहमी रहावा यासाठी जयंत्या, पुण्यतिथी साजर्या संस्थेच्या माध्यमातुन केल्या जातात.

- आज देशात वृद्धांची संख्या वाढत आहे. त्यांच्यासाठी संस्थेकडून त्यांना मदत केली जाते.
- शासकीय सर्वेक्षणात सहभाग, अंपगांचे पुनर्वसन, सामुहिक विवाह सोहळ्यांचे आयोजित करणे.
- बालकामगारांचे पुनर्वसन करणे व त्यांना त्यांच्या पुर्वीच्या शाळेत पुनर्वसन करणे.
- शाळा बाह्य मुलांचे सर्वेक्षण करणे व शाळेत प्रवेश देण्याचा प्रयत्न करणे.
- स्त्री पुरुष समानता समाजात निर्माण करण्याच्या प्रयत्न करणे. स्त्री भ्रुण हत्या थांबविण्याचे प्रयत्न करणे.
- देशात बंधूभाव नांदण्यासाठी जाती भेद रहीत समाज निर्माण करणे.
- तसेच मानवी अवयवांचे महत्व व त्याचे दान करण्याच्या विषयी जनजागृती करण्याचे काम संस्था करीत आहे.
- असंघीत कामगारांचे प्रश्न घेऊन काम करणे.
- तसेच शाळा, महाविद्यालय येथे आरोग्य शिबिरांचे आयोजन करणे.
- आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल असलेल्या मूलासाठी शैक्षणिक निधी उपलब्ध करण्याचे काम संस्था करत आहे.
- अशा अनेक लोकांच्या प्रश्नावर संस्था खारीचा वाटा उचलत आहे. व सामाजिक प्रश्न कमी करण्याचा आटोकाट प्रयत्न संस्थेच्या माध्यमातुन केला जात आहे.

धन्यवाद!

अध्यक्ष

- काशिनाथ विश्वनाथ साबणे
रा. रविवारपेठ अंबाजोगाई,
ता. अंबाजोगाई, जि. बीड.
पिन कोड 431517.
महाराष्ट्र.
मोबान. ९७६६९७४७९९

सचिव

- नरेश सखाराम साबणे.
रा. रविवारपेठ, अंबाजोगाई,
ता. अंबाजोगाई, जि. बीड.
पिन कोड 431517
महाराष्ट्र.
मोबान. ९७६६०७४१९०, ९४२२५८५४८१

वार्षिक अहवाल एप्रिल २०१७ ते मार्च २०१८

युवा लक्ष्य बहुउद्देशिय सेवाभावी संस्था ही प्रत्येक वर्षी सामाजिक उपक्रमावर भर देत, समाजसेवेचे व्रत जपत, आपले काम नेटाने पुढे पुढे नेत आहे. या अहवाल काळातही संस्थेने खालील उपक्रमावर काम करत लोकांमध्ये आपल्या कामाचा वेगळा ठसा उमटविला आहे. अहवाल काळात संस्था सतत सामाजिक उपक्रम राबविण्यात अग्रेसर असुन, सामाजिक अडीअडचणीवर काम करण्याचा प्रयत्न करत आहे. या अहवाल काळात ही संस्थेने खारीचा वाटा उचलण्याचा प्रयत्न केला आहे.

अहवाल काळात खालील उपक्रम राबविण्यात आले.

१. दारिद्र्यरेषेखालील विद्यार्थ्यांना साहित्य वाटप उपक्रम :-

दारिद्र्य रेषेखालील विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक मदत करण्यात आली. या अहवाल काळात मान्यंवराच्या हस्ते शालेय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक साहित्याचे जसे वही, पेन पुस्तक, दप्तर, शालेय गणवेश याचे वाटप करण्यात आले. या उपक्रमात संस्थेचे अध्यक्ष, सचिव उपस्थित होते.

२. गरजु व्यक्तींना जीवनावश्यक वस्तुचे वाटप :-

दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबाना जिवनावश्यक वस्तुचे वाटप करण्यात आले. या उपक्रमासाठी दानशूर व्यक्तीची मदत घेण्यात आली. या साठी संस्थेचे कार्यकर्ते यानी परिश्रम घेऊन मदत गोळा केली व निराधार, दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबाना जीवनावश्यक असलेल्या वस्तु जसे की कपडे, ब्लॅकेट, अन्नधान्य, औषधे इत्यादी

वर्स्तूचे मान्यवरांच्या तसेच संस्थेच्या कार्यकर्त्यांच्या हस्ते वाटप करण्यात आले

३. महापुरुषांच्या जयंत्या उपक्रमः-

देशासाठी, समाजासाठी, अंधश्रद्धेविरोधात ज्यांनी योगदान दिले, ज्यांनी देश स्वतंत्र करण्यासाठी प्राणाची बाजी लावली, अशा महामानवांची ओळख व्हावी, त्यांनी केलेल्या कार्याची माहिती व्हावी. तसेच येणाऱ्या पिढीने त्यांचा आदर्श डोळ्यासमोर ठेवून त्यांचे गुण आत्मसात करावेत. यासाठी महापुरुषांच्या जयंत्या साजन्या करण्यात आल्या व समाजासमोर आदर्श निर्माण करण्याचे काम करण्यात आले.

४. पर्यावरण संवर्धनाबाबत उपक्रम

देशात तसेच जगात पर्यावरणाचा सतत न्हास होत आहे. पर्यावरणाचा न्हास थांबविणे, यासाठी वृक्षारोपण करणे. संस्थेच्या वतीने अहवाल काळात हा उपक्रम दरवर्षी प्रमाणे याहीवर्षी घेण्यात आला. वृक्षाचे रोपटे विकत घेऊन, रस्त्याच्या कडेने, शेताच्या बांधावर वृक्षारोपण करण्यात आले. हा कार्यक्रम अनेक मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले. मान्यवरांच्या उपस्थितीत व त्यांच्या हाताने वृक्षांची रोपे लावण्याचे काम करण्यात आले.

५. दिवाळी सण उपक्रम:

देशातील सर्वात मोठा सण म्हणुन ओळखला जाणारा उत्सव, दिवाळी सण हा आहे. घरोघरी गोडधोड केले जाते. परंतु काही गरीब, होतकरु कुटूंबात आर्थिक अडचणी मुळे सण करणे महागाई मुळे शक्य होत नाही. म्हणुन अहवाल काळात संस्थेने दिवाळी फराळ उपक्रम राबविला. गरजुंना फराळाचे वाटप संस्थेचे अध्यक्ष, सचिव व शासकिय अधिकारी या मान्यवरांच्या हस्ते करण्यात आले.

६. बचत गट उपक्रमः

अहवाल काळात संस्थेने महिला सक्षमीकरणावर भर दिला आहे. या अहवाल काळात, महिलांना बचत गट तयार करून देणे. बचत गटांची जगात स्थापना कोठे झाली? व का झाली? या बाबतची माहिती महिलांना दिली. बचत गट प्रथम बांगलादेशात निर्माण झाला. व जगाच्या अनेक देशात त्याचा प्रसार झाला. आर्थिक विवंचनेत असणाऱ्या महिलांना एकत्र करून प्रत्येकीची बचत एका महिलेला तिच्या उद्योगासाठी देणे, त्यांना रोजगार त्यांच्याच भांडवलातुन निर्माण करणे, यासाठी संस्थेने महिला सक्षमीकरणावर भर दिला आहे.

७. अवर्षण क्षेत्र विकास उपक्रमः

अहवाल काळात संस्थेच्या वतीने बीड जिल्ह्यातील काही गावांना भेटी दिल्या. तसेच शेतकरी, शेतमजुर यांच्याशी सुसंवाद साधला. बीड जिल्ह्याचा बराचसा भाग हा डोंगराळ आहे. त्या भागात फक्त खरीपाचे पीक घेतले जाते. हा भाग नेहमी अवर्षणग्रस्त असतो. यासाठी गावोगावी जावुन शेतकऱ्यांच्या भेटी घेतल्या व वृक्ष हे आपल्या शेतीसाठी व जीवनासाठी किती उपयोगी असतात, आपल्या शेतातील वृक्ष तोडू नये, नवीन वृक्षाची लागवड करणे व वृक्षामुळे अवर्षण कमी होते त्यामुळे त्याचे संगोपण करणे या विषयी शेतकऱ्यांना माहिती देण्यात आली. शासनांच्या पाणलोट क्षेत्र विकासाच्या योजना आपल्या शेतात राबवून घ्याव्यात, यासाठी गावोगावी जावुन शेतकऱ्यांचे प्रबोधन करण्यात आले.

८. धार्मिक व सांस्कृतिक कार्यक्रम :-

या आधुनिक काळात लोक धार्मिक, सांस्कृतिक कार्यक्रम विसरत चालले आहेत. मोबाईल टि.व्ही. मुळे लोकांना आयते कार्यक्रम बघावयास मिळत आहेत. एकोपा ,भाईचारा , सामजिक भावना या गोष्टी काळानुसार लोप पावत आहेत. या काळात संस्थेने सामाजिक बांधिलकी जपत संस्थेच्यावतीने किर्तन, भजन, भारुड, गाणे, गोष्टी इत्यादी उपक्रम गावोगावी राबविण्यात आले.

१०. डोंगरी विकास योजना उपक्रम:-

अहवाल काळात गावोगावी जावुन शेतकऱ्यांनी जोड धंद्याकडे वळावे. कोरडवाहू शेतीला पुरक व्यवसाय म्हणुन जोडधंदे निर्माण करावेत. दुग्धव्यवसाय, कुककूटपालन, इमुपालन, ससेपालन, शेळी, मेंढी पालन इत्यादी. अनेक जोडधंदे करण्यासाठी त्यांना प्रोत्साहित केले गेले. त्याचा परिणाम म्हणून काही शेतकऱ्यांनी कुककूट पालन, शेळी पालन, ससेपालन असे अनेक जोडधंदे उभे केले. व व्यवसायास सुरुवात केली.

११. पाणी व्यवस्थापनाबाबत उपक्रम:-

अर्वषण काळात लोकांना पिण्यासाठी पाणी सुध्दा मिळत नाही. त्यामुळे पाण्याचे महत्व लोकांना समजावे, म्हणुन शहरातील घरोघरी जावून, आपण पाणी हे जपुन वापरावे, पाण्याचा अपव्यय टाळावा, नळांना तोटया लावुन घ्याव्यात, आपले पाणी भरणे झाल्यावर नळ बंद करावा. धुणी भांडी, बाथरूम यासाठी पाण्याचा वापर काटकसरीने करावा. अन्यथा ज्याप्रमाणे 'लातुर' शहराला रेल्वेने पाणी आणावे लागले त्याप्रमाणे आपल्या शहरावर ही वेळ येऊ नये, यासाठी 'पाणी वाचवा, पाणी शिळ्क ठेवा', असे कार्यकर्त्यांनी शहरातल्या प्रत्येक भागात जावुन लोकांना विनंती केली व पाण्याचे महत्व सांगीतले. व त्यांना 'जल है तो कल है.' हे ब्रीद वाक्य सांगण्यात आले.

अहवाल काळात वरील समाजउपयोगी उपक्रम घेवुन लोकांना मार्गदर्शन करण्यात आले. व लोकांतुनही नवीन काहीतरी शिकण्याचा संस्थेच्या कार्यकर्त्यांनी प्रयत्न केला.

